

Vergaderjaar 2015–2016

34 296

Samenvoeging van de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 18 december 2015

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

blz.

1.	Inleiding	1
2.	Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies	2
3.	Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling. Draagvlak	2
4.	Raadgevend referendum	3

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel. Zij constateren dat het hier gaat om een vrijwillige samenvoeging, voortkomende uit de wens van de betrokken gemeenten om de bestuurskracht te versterken. Het wetsvoorstel geeft de leden van de VVD-fractie geen aanleiding tot het maken van opmerkingen en het stellen van vragen.

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de wet met betrekking tot de samenvoeging van de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel en hebben hierover nog enkele opmerkingen en vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Deze leden hechten eraan vast te stellen, dat de voorgestelde samenvoeging tot stand komt op grond van de wens van de drie betrokken gemeenten.

De zorgvuldige wijze waarop het proces van samenvoeging van de drie gemeenten verlopen is, biedt naar het oordeel van de leden van de CDA-fractie een goede basis voor de nieuwe gemeente Meierijstad.

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel tot de vorming van een nieuwe gemeente, waarvoor de naam Meierijstad is gekozen. Dit voorstel zal leiden tot opheffing van de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel. Zij hebben enkele vragen naar aanleiding van dit wetsvoorstel.

In de eerste plaats vragen deze leden of het zo logisch is om de samengevoegde gemeenten met diverse grotere en kleinere kernen, vervolgens stad te gaan noemen. Zij begrijpen dat dit de keuze geweest is na een proces van naamgeving, maar zij vragen zich wel af of dit niet erg verwarrend werkt. Is er vanuit het rijk nog betrokkenheid bij een dergelijk proces van naamgeving of wordt dit volledig overgelaten aan de betrokken gemeenten? Zijn er kaders voor de naamgeving van te vormen nieuwe gemeenten?

2. Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies

De leden van de SP-fractie lezen dat de herindeling bedoeld zou zijn om «maatschappelijke uitdagingen aan te kunnen». De genoemde leden vragen zich af welke maatschappelijke uitdagingen dit zijn.

De leden van de SGP-fractie vragen hoe de precieze situatie in de andere zes gemeenten is die bij het oorspronkelijke verkenningsproces waren betrokken. Zijn er in de overige gemeenten – afgezien van de bestuurlijke fusie tussen Sint-Michielsgestel en Boxtel – concrete plannen voor een herindeling?

3. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling. Draagvlak

De leden van de SP-fractie lezen verder dat er inloopavonden en informatiebijeenkomsten zijn georganiseerd. 300 inwoners hebben meegedaan aan rondetafelgesprekken. Deze leden zijn benieuwd naar de redenen waarom er geen referendum onder de inwoners van de 3 gemeenten is georganiseerd, vooral omdat een ingrijpende beslissing als herindelen genomen dient te worden door de bevolking zelf. Uit een enquête, gehouden door de lokale SP afdeling Schijndel in november 2013, waar meer dan 400 reacties op zijn gekomen, blijkt dat zo'n 80% van de ondervraagden geraadpleegd had willen worden over de voorgestelde herindelingsplannen.¹

De leden van de CDA-fractie constateren, dat de voorliggende samenvoeging kan rekenen op maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak in de betrokken gemeenten en in de regio. Deze leden vinden het van belang, dat de dorps- en wijkraden en ondernemersverenigingen zijn geconsulteerd voorafgaand aan het definitieve besluit van de gemeenteraden om te kiezen voor gemeentelijke herindeling. Deze partijen hebben blijkens de memorie van toelichting al in het voorjaar van 2013 hun steun voor de herindeling uitgesproken.

De aan het woord zijnde leden hebben waardering voor de positieve insteek van de inloopavonden. De wens om het goede van de afzonder-

¹ <http://schijndel.sp.nl/nieuws/2013/11/uitslag>.

lijke gemeenten te behouden is een terugkerend aandachtspunt geweest, zo blijkt uit de memorie van toelichting (blz. 4). Concreet werden genoemd de leefbaarheid in Veghel, het evenementenbeleid in Schijndel en het sociaal beleid in Sint-Oedenrode. Deze leden zijn ervan overtuigd, dat de nieuwe gemeente Meierijstad daarmee een heldere opgave heeft meegekregen.

De leden van de SGP-fractie vragen naar de breedte van het bestuurlijk draagvlak. Hoe waren de precieze verhoudingen in de drie gemeenteraden? In het herindelingsadvies lijkt hier wat verwarring over. Op blz. 41 van het herindelingsadvies worden andere stemverhoudingen genoemd dan in de reactie van de provincie Noord-Brabant. Het verschil zit in het relatief grote aantal afwezigen bij de stemmingen. Hoe verhouden deze cijfers zich tot elkaar? Is er een verklaring voor dit verschil in presentatie van de cijfers? Wat waren de belangrijkste argumenten van de tegenstanders van dit voorstel? Was dit vooral de keuze om zelfstandig te blijven of was er sprake van een wens om met (een) andere gemeente(n) samen te gaan?

4. Raadgevend referendum

De leden van de SGP-fractie constateren dat uit de Referendumwet volgt dat een raadgevend referendum over dit wetsvoorstel mogelijk is. Wat betekent dit concreet voor de behandeling van dit wetsvoorstel in de Eerste Kamer, als de Tweede Kamer het voorstel steunt? Ook vragen deze leden zich af in hoeverre het logisch is dat er een nationaal referendum kan worden georganiseerd over een lokale herindeling. Vindt de regering dit gewenst dan wel logisch?

De voorzitter van de commissie,
Pia Dijkstra

De adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx